

Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Ziemeļvalstu un Baltijas valstu delegāciju vadītāju paziņojums 2025. gada 22. augustā Jūrmalā, Latvijā

Mēs, Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Ziemeļvalstu un Baltijas valstu (Dānijas, Igaunijas, Somijas, Islandes, Latvijas, Lietuvas, Norvēģijas un Zviedrijas) delegāciju vadītāji, pilnīgā vienotībā atkārtoti paužam mūsu nelokāmo apņemšanos nodrošināt mieru, drošību un demokrātiju Eiropā. Šajos nemiera pilnajos laikos mūsu vienotība un apņēmība ir svarīgāka nekā jebkad agrāk.

Atbalsts Ukrainai

Ukrainu joprojām plosa neprovocēts un brutāls agresijas karš. Mēs stingri nosodām ilgstošos Krievijas militāros uzbrukumus un tās veiktos rupjos starptautisko tiesību, cilvēktiesību un humāno normu pārkāpumus.

Mēs neatlaidīgi turpinām atbalstīt Ukrainas suverenitāti, neatkarību un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās. Mēs atzinīgi vērtējam visas Amerikas Savienoto Valstu un Eiropas līderu pūles panākt taisnīgu un ilgstošu mieru un patiesi ceram, ka šie centieni beidzot pieliks punktu Krievijas īstenotajai neprovocētajai agresijai. Tomēr visi lēmumi par Ukrainas nākotni ir jāpieņem pašai ukraiņu tautai.

Mūs šausmina sistemātiski veiktā ukraiņu bērnu deportācija un nolaupīšana – bērni tiek izrauti no ģimenēm un kopienām nolūkā dzēst viņu nacionālo identitāti. Visi nolaupītie ukraiņu bērni ir nekavējoties jāatgriež viņu ģimenēs.

Mēs turpināsim strādāt, lai vainīgie tiktu saukti pie atbildības par visām pastrādātajām zvērībām un lai upuriem tiktu nodrošināts taisnīgums. Ukrainas cīņa ir arī Eiropas cīņa par brīvību, cieņu un tiesiskumu.

Demokrātijas aizsardzība Ziemeļvalstīs un Baltijas valstīs

Mūsu valstis un visu Eiropu skar arvien sarežģītāki hibrīdapdraudējumi – no dezinformācijas kampaņām, kiberuzbrukumiem, ekonomiskās piespiešanas un uzbrukumiem kritiskajai infrastruktūrai līdz migrācijas instrumentalizācijai. Šo paņēmieni mērķis ir destabilizēt sabiedrību, mazināt uzticēšanos demokrātiskajām institūcijām un graut valstu vienprātību.

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu reģions, kas šos izaicinājumus izjūt visskaudrāk, ir apņēmies stiprināt noturību, paplašināt sadarbību un izstrādāt efektīvus instrumentus šādu draudu novēršanai un apkarošanai. Kopā mums jānodrošina, lai Eiropa arī turpmāk ir droša, stabila un gatava pārvarēt jebkādus izaicinājumus.

Mums ir jānovērš apdraudējums, ko rada Krievijas Federācijas “ēnu flotes” un tās dronu provokācijas. Nopietnas bažas raisa liels skaits tanku, kas pārvadā ievērojamu daudzumu jēlnaftas no Krievijas. “Ēnu flote”, kuras sastāvā lielākoties ir novecojuši kuģi ar neskaidru apdrošināšanas statusu, apdraud vidi, jūras drošību un aizsardzību, starptautiskos jūras pārvadājumus, kā arī starptautiskās jūras tiesības un standartus.

Apdraudējums demokrātijai

Demokrātija, cilvēktiesības un tiesiskums ir Eiropas Padomes misijas pamatā. Mēs redzam, ka demokrātija ir apdraudēta. Mēs novērojam atkārtotus mēģinājumus vājināt demokrātijas standartus un apstrīdēt vērtības, kas mūs vieno. Mēs nepieļausim šo principu graušanu.

Mēs esam apņēmības pilni aizstāvēt brīvās institūcijas, aizsargāt neatkarīgos medijus un atbalstīt aktīvu pilsonisko sabiedrību kā demokrātiskās dzīves pamatu. Mēs aicinām ES dalībvalstis un Eiropas Komisiju atbalstīt "Radio Brīvā Eiropa" nepārtrauktu darbību. Mēs esam atbildīgi par demokrātijas aizsargāšanu, un tas ir mūsu vērtīgākais mantojums, ko atstāt nākamajām paaudzēm.

Krievijas iejaukšanās citu valstu iekšpolitikā ir arvien vieglāk saskatāma. Patlaban tā visskaidrāk redzama Moldovā, kur valsts demokrātiskās institūcijas tiek pakļautas nemitīgam spiedienam un pret tām tiek vērstas kaitnieciskas operācijas, kuru mērķis ir kavēt Moldovas virzību uz Eiropas Savienību. Tas ir ne tikai uzbrukums Moldovai, bet arī brīdinājuma signāls visām Eiropas demokrātijām.

Mēs vēlreiz aicinām Eiropas Padomes Ministru komiteju izstrādāt un pilnveidot instrumentus cīņai pret ārvalstu iejaukšanos tā, lai tie veicinātu visas sabiedrības iesaisti, stiprinātu noturību, vairotu sabiedrības uzticēšanos un aizsargātu institucionālo integritāti, kā norādīts Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas šā gada aprīlī pieņemtajā ziņojumā "Ārvalstu iejaukšanās: drauds demokrātiskajai drošībai Eiropā".¹

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu delegāciju vadītāji atkārtoti pauž apņēmību sadarboties gan savstarpēji, gan ar mūsu Eiropas partneriem, aizstāvēt brīvību, drošību un demokrātiju. Mēs esam vienoti savās vērtībās.

Dr. Zanda KALNIŅA-LUKAŠEVICA

EPPA Latvijas delegācijas vadītāja

Mogens JENSENS

EPPA Dānijas delegācijas vadītājs

Kadri TALI

EPPA Igaunijas delegācijas vadītāja

Miapetra KUMPULA-NATRI

EPPA Somijas delegācijas vadītāja

Sigurdurs Helgi PAULMASON

EPPA Islandes delegācijas vadītājs

Birute VESAITE

EPPA Lietuvas delegācijas vadītāja

Ingjerda Skī SKŪ

EPPA Norvēģijas delegācijas vadītāja

Markuss VĪČELS

EPPA Zviedrijas delegācijas vadītājs

1 <https://pace.coe.int/en/files/34253/html>